

denne Plads, at føre det polytekniske Læreværk saa nøie som man kan, sammen med det gamle Læreværk. Saaledes vilde jeg have handlet, hvis jeg havde havt nogen Indflydelse paa et saadant Foretagende, og det vilde jeg gjøre af bare Kjærlighed til den gamle Videnskab, som jeg, naar den virkelig er Videnskab, sætter meget høit, meget høit, som Grundlag for alle de fremtidige Videnskaber, hvoraf den nuværende Udvikling er fremgaaet. Det at knytte dem paa det Allernøieste sammen, mener jeg var en smuk Opgave, og jeg er overbevist om, at der vel skal findes Bygmestre her, der skulle kunne løse denne Opgave paa en tilfredsstillende Maade. Den vilde sikkerlig kunne løses paa en bedre Maade, end det skete dengang, Vidensskaben var overladt til sig selv, da der ikke var nogen raadgivende Forsamling, der kunde vise Veien med Hensyn til et saadant Foretagende; thi noget af det Latterligste, der virkelig er sket paa dette Omraade, er, at Universitetet, der jo ikke behøver at frygte Gader og den Slags Ting, i vore Dage har lagt sine Hørefale, hvor der er mørkt og skummelt, medens det har brugt Solstiden til Gange. Det har den nuværende lærde Høistoles Bygmester saa smilbelig lagt for Dagen, at man virkelig kommer til at mindes den Døim, som den nys afsøde Forsfatter Glasbrenner udtalte, da Hamborg vilde have et Universitet. Lag Eder Blot i Aigt for et Universitet, thi et Universitet udbreder Mørke omkring sig i 4 Miles Omkreds. Det var hans Mening, og det lader virkelig til, at den, der byggede Universitetet, havde ment, at der skulde være Mørke, hvor der undervistes, og at man derimod skulde bruge Solstiden til Gange. Det er et Billede paa det Mændens Bys, der hersker ved Universitetet, at man saaledes bruger Solens Skin til at vandre i og Mørket til at høre i. Saaledes er dette Læreværk bygget, og Enhver kan gaa op og se disse mærkværdige Indretninger hver Dag. Men det var nu dengang, da der ikke var nogen Veiledning med Hensyn til Opførelsen af den Slags Bygninger.

Maa jeg nu til Slutningen med Hensyn til Stillingen til et saadant Foretagende i den nuværende Samling gjøre en personlig Bemærkning, og det er med Hensyn til, hvorledes man stiller sig ligeoverfor dette som ligeoverfor adskillige andre Forslag, som ere blevne forelagte af det nuværende Ministerium. Jeg vil tillade mig at sige, at hvorledes iøvrigt Stillingen kan være, — jeg haaber, at den ærede Formand med Hensyn til Stillingen til det enkelte Forslag tillader, at man udtaler sig om dette, — saa er der Noget, jeg vil forstjæl fra de tidligere Ministerier særlig ventede at faae af dette Ministerium, og det er det, der svarer til det, man i det daglige Liv kalder „almindelig Høflighed.“ Jeg mener nemlig, at det overfor et Lands Repræsentation ikke ganske er at optræde, som man burde, naar man til Exempel

i forrige Samling lader et helt Lands Repræsentation møde i Hovedstaden uden mindste Barfæl om, at de derefter skulle sendes hjem igjen. Der behøvedes jo blot et Ord for at sige i Forveien, at det kun var en Formsig, at Repræsentationen sammenkaldtes denne Mandag, men at det var Ministeriets Mening, at Arbejdet fremmedes bedst ved en Opsættelse paa et Par Maaneder. Naar man havde sagt det i Forveien, havde man vist almindelig Høflighed, og man havde da kunnet rette sig derefter. Vi have dog Alle skullet indrette os med Hensyn til den Maade, hvorpaa vi skulde ordne vor egen Virksomhed ved Siden af den Virksomhed, vi have at udrette her. Det er dette, jeg ganske paa egne Begne har villet tillade mig at sige. Men dernæst er der ogsaa noget Andet, som jeg skal tillade mig at fremhæve. Det at møde som Folkerepræsentant i et Lands repræsentative Forsamling uden ved Møeningen at høre et eneste Ord om den almindelige Stilling, hvori vort Fædreland befinder sig, saaledes som alle andre Landes Repræsentationer faae at vide, betragter jeg for mit eget Bedkommende som en Mangel paa Høflighed overfor en Del af Repræsentationen. Jeg tillader mig at sige, at jeg er nødt til at udtale dette. Hvor meget man end ellers kan have tilovers for alle de Ministre, man staar lige overfor, har man ikke Lov til at føre sin egen personlige Mening med ind i et saadant Forhold; thi man staar ikke her som Venner, men man staar som Repræsentanter for en stor Del danske Mænd, og paa disse danske Mænds Begne maa man optræde, som man finder det forsvaret over for Stillingen. Det er kun denne Udtalelse, som jeg har villet gjøre ved en Leilighed som denne.

Ordr: Jeg forlangte Ordet, førend den ærede Minister havde talt, men efter at han har udtalt sig, ville mine Bemærkninger om Sagen være overflødige, da han har udviklet, hvad der ligger til Grund for Lovforslaget. Da jeg nu imidlertid har faaet Ordet, vil jeg dog benytte Leiligheden til at takke den ærede sidste Læser for hans Foredrag, idet det forekommer mig, at han gav et fuldstændig praktisk Bevis for den Sætnings Nødvendighed, han udtalte, at der er Folk udgaaede fra Høistolen, som tro at have slugt al Verdens Visdom, men som dog, naar de skulle til at udsolde denne Visdom, ere saare langt tilbage. Dette er en Udtalelse, som jeg tror ikke at skulde danske Mænd, men som jeg tror at skulde de andre Folk, der ere udgaaede fra denne samme Høistole, som det ærede Medlem omtalte paa en saadan Maade, at jeg i det Mindste fandt den høit utilbørlig. Det er ingenlunde Tilfældet, at Studierne paa Universitetet drives, saaledes som det ærede Medlem tildels har drevet dem, ved kun at læse Kollegiehefter for at faae en Examen; der er mange Mænd udgaaede